

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 6. zjutraj. Počasne šte. se prodajajo po 3 rvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, na Furlan, Počcolni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 rvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolona. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, ovrtnice, zahvale, poslanca, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, v sliki nadaljnj v 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzestrni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačuje se izključno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1911 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike hren dopolniti naročnino, se upravnica ne oziroma. Naročniki na godolajno izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto 1911 24 K, za pol leta 12 K, 3 mesece 6 K.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo. Naročniki, oglašje in reklamirajo se pošiljajo na upravo lista.

UREDNISTVO: ulica Giorgio Galati 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: hrenarji lista „Edinosti“. — Nastanila Tiskarna „Edinosti“ vpisana v sodni register z omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 18.

Polno-branilni račun št. 541-552. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za danes, dne 1. junija 1911

ob 8. uri zvečer

v gledal. dvorano „Nar. doma“ v Trstu

volilen shod

za uradnike in nastavljenice (državne in zasebne)

DNEVNI RED:

Državnozbornske volitve.

Poroča g. dr. O. Rybář.

Podpisani odbor vabi najljubše gg. uradnike in nastavljenice - volilce vseh kategorij na omenjeni shod.

ODBOR

pol. društva „Edinost“.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu uljudno vabi vse volilce, posebno pa volilce I. in IV. volilnega okraja na

volilni shod,

ki se vrši v petek, dne 2. junija t. l. ob 7. uri zvečer pod milim nebom na zemljišču g. Ivana Prelog pri Sv. Jakobu (blizu cerkve).

DNEVNI RED: DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu vabi vse volilce na

volilni shod,

ki se bo vršil v soboto, dne 3. junija t. l. ob 7. uri zvečer pod milim nebom na travniku pred železničarskimi hišami v ulici Bellosguardo.

DNEVNI RED: DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 31. Zbornica je nadaljevala splošno debato o naučnem proračunu. — Posl. Neugeboren (delavna stranka) je označil kakor eno najvažnejših nalog države, da prične z vseni sredstvi boj proti tuberkulozi in alkoholizmu. — Posl. Bakonyi (Justhova stranka) je priporočal, da bi se ustanovilo tretje vseučilišče v Debrecinu in reformiralo pouk na srednjih šolah.

Kralj Nikola obišče sultana.

CARIGRAD 31. Črnogorski kralj Nikola obišče letos sultana v Carigradu. Čas obiska bo določen, ko se sultan povrne iz Makedonije.

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. - Spisal Ferdinand Schulz. - Poslovenil H. V.

Nadaljno premetavanje dragocenih, z vsem sijajem in vsemi okraski prenapolnjenih oblek, ni dovelo k boljšemu uspehu. Gospa Kristina je bila vedno nezadovoljna s svojo zalogo oblek, in ne bilo bi možno proračunati, do kake stopinje razkačenosti bi se bila razvila njena jeza proti prestrašeni Aluši, če bi ne bila v sobo stopila druga oseba iz mnogoštevilne domače ženske družine z naznanilom, da prosi za pogovor z gospo Kristino Rokyčansko vitez v poljski obleki, ki prihaja, kakor sam trdi, od dvora z važnim poslanstvom.

V trenutku se je spremenila slaba volja gospe Kristine. Mračnost je izginila iz nje, nje krasnega lica; najprijaznejši nasmeh je zažarel na njem, oči so svetile v pričakovanju in radostni nadi, postava se je vzravala v mladinski svežosti. Hitro je poslala služ-

Fran Košut bolan.

BUDIMPEŠTA 31. Fran Košut se je danes ob 4. uri zjutraj onesvestil. Pozvana zdravnik Müller in Angyan sta konstatirala, da je stanje Košutovo opasno. — Opoludne se je počutil Košut nekoliko bolje.

Zrakoplovna tekma Pariz-Rim.

GENOVA 30. Aviatik Beaumont je došel semkaj ob 7. uri zjutraj.

PIZA 31. Frey, ki je zjutraj rano ostavil Genovo, je ob 7. uri došel na neki travnik tukajšnjega aerodroma. Njega aparat je pa zadel na neki drog, vsled česar se je zlomil propeler. Frey se je lahko poškodoval na levem očesu.

SAN ROSSORE 31. — Aviatika Beaumonta so zagledali tukaj ob 9.30 dopoldne; letel je v nepravilni smeri proti Pizi, kjer se je spustil na tla v tamošnjem aerodromu, kjer se nahaja aparat Freyev. Beaumont in njegov aparat sta nepoškodovana.

RIM 31. — Aviatik Garros se je danes malo pred 5. uro zjutraj dvignil v Pizo in odletel proti Rimu.

Med Cecino in Castagnetto se je aparat pokvaril, padel na tla in šel pri tem popolnoma na kose. Železniško osebje nekega tovnega vlaka je teklo aviatiku na pomoč, vendar je ostal Garros nepoškodovan in se je vrnil v Pizo.

SAN ROSSORE 31. Aviatik Beaumont se je dvignil ob 1 uri, da proleti proti Rimu, kamor se nadeja dospeti, ne da bi se mu bilo treba kje ustaviti.

RIM 31. Beaumont je danes ob 4. uri popol. ob živahnih ovacijah zbrane množice došel na tukajšnji aerodrom.

Štrajkovsko gibanje na Reki.

REKA 31. V delavskem domu je bila predpoludne zaupna konferenca pristaniških delavcev, na kateri je bilo sklenjeno, da delavci opoludne ustavijo delo. Zvečer bo zopet konferenca, ki ima skleniti splošni štrajk. Ako se to zgodi, odpustijo delodajalci vse delavce.

REKA 31. Delegatje delavskega društva so pozvali moštvo parnikov „Adrie“, naj prične štrajkati, vendar brez uspeha. Kapitani Ungaro-Kroate so se izjavili solidarnimi z ravnateljstvom in odobrujejo, da se je odstranilo nemirne elemente. Danes sta dospela semkaj vojna ladija „Vesta“ in torpedovka št. XXXI. — Pri pristaniški oblasti se ponujajo novi delavci, ki so pripravljeno delati. Neki Grk se je ponudil, da privede iz Grške toliko strojev in kurjačev, kolikor je potrebno. Ungaro-Kroata je sklenila žnjim pogodbo. Danes je Grk odpotoval v Patras in se tekom 8 dni povrne semkaj z grškimi mornarji.

Cesar v Gödöllö.

GÖDÖLLÖ 31. Cesar se počuti izvrstno in je predpoludne delal kakor po navadi. Ako se popoldne vreme razjasni, se vladar odpelje na izprehod. Opoludne je došel semkaj ministerski predsednik Khuen-Hedervary in je bil ob 1 uri pri cesarju na avdijenci. Cesar odpotuje jutri ob 1. uri popoldne na Dunaj.

Avstro-ogrsko unanija trgovina.

DUNAJ 31. Po statističnem izkazu trgovinskega ministerstva o unaniji trgovini avstro-ogrškega carskega ozemlja je znašal uvoz za april 255.1 mil. kron, izvoz pa 194.8 mil. kron, torej plus 2.4 mil. kron.

kinjo, da sprovede poljskega viteza v sosednjo vsprejemno sobo, sama pa je prijazno naročevala Aluši, naj hiti obleči jo v belo svilnato krilo z dolgo vlečko, k temu jopič spredaj globoko izstrižen, zolgimi vzdignjenimi rokavi in pas okrašen s smragdi in rubini, v par trenotkih je, v licu očarujoč prijazen nasmeh, z dostojanstvenim korakom vstopila v sosednjo sobo kakor boginja krasote in ljubezni v očigled svojemu neznanemu gostu.

Le-ta je z lahnim poklonom pristopil in dejal:

„Najboljše bo, če skrajšam uvod. Ti bi me sama več ne poznala, Kristina...“

„Kdo si, gospod, da se drzneš z menoj tako govoriti!“ je gospa Kristina, preseščena po tem nagovoru, prekinila govor prišleca.

„Če bi me pustila dogovoriti, bi bilo tvoje vprašanje nepotrebno,“ je nadaljeval vitez z mirnim glasom.

„Domeš! Ali si ti to v resnici?“ je odstopila od njega dva koraka proti vratom, skozi katera je bila vstopila.

„Ne prestraši se me, Kristina!“ in vitez je brez vabljenja sel na bližnji stol. „Sem Domeš. Vidno je, da se nisem do sedaj toliko spremenil, da še nisem toliko pal, da bi me ne spoznala.“

oziroma manj 4.2 mil. kron nasproti lanskemu letu. Uvoz od januarja do aprila znaša 1003.2 mil. kron, izvoz pa 745.5 mil. kron, torej plus 25.9 mil. kron oziroma minus 7.4 mil. kron nasproti lanskemu letu. Trgovinska bilanca od januarja do aprila pokazuje pasivum 257.7 mil. kron (nasproti 224.4 mil. kron v lanskem letu).

Diaz odpotuje na Španjo.

NEW-YORK 31. Glasom neke brzovavke iz Veracruz odpotuje nocoj bivši predsednik Diaz s svojo rodbino na parniku „Ipiranga“ na Španjo.

Ustaja v Albaniji.

SOLUN 31. Črnogorci so zgradili pri Momaku utrdbe in so odpasli tjakaj čete. Turški obmejni poveljnik je proti temu protestiral, ker smatra Momako za turško ozemlje. Črnogorski obmejni komisarji so pa nasprotnega mnenja.

Maroko.

PARIZ 31. „Ag. Havas“ poroča glede Maroka, da ni niti za trenotek obstojala kaka razlika mnenja med členi vlade, in so vsa tozadevna poročila „Figara“ neresnična.

Ruska nota v italijanski zbornici.

RIM 31. Na vprašanje posl. Galii, se je li Italija priključila ruski noti na Turčijo radi Črnogore, je odvrnil državni podtajnik za unanje stvari Di Scalea, da so dotično noto provzročila le čustva človečnosti in odkritosrčna želja, da se ohrani mir. Gre za obmejni incident, na katerem sta interesirane izključno le Turčija in Črnogora, ki se pa sporazumeta prijateljskim potom.

Bruselj 31. V premogovniku Quarignon se je včeraj utrgala zemlja, vsled česar je bilo zaprtih v rovu sedem delavcev. — Ker jih ni bilo dosedaj možno rešiti, se je bati za njihovo življenje.

Dunaj 31. Cesar je izrekel svoje priznanje za izvrstno poslovanje markizu Pallavicini-ju, ki je zastopal grofa Aehrenthala za časa njegovega dopusta.

Vormacija 31. Med silno nevihto, ki je razsajala v enem delu rensko-hešenske pokrajine, je pri Gimbseimu treščilo v neko koč, v kateri je bilo sedem oseb. Enega delavca je strela ubila, 6 jih je pa osmodila.

Pariz 31. Med mestoma Albi in Valence d'Albigeois je neki romarski vlak, v katerem je bilo mnogo deklet, trčil skupaj z drugim vlakom. Troje deklet je bilo ubitih, 15 pa težko ranjenih.

Dunaj 31. „Fremdenblatt“ poroča iz Londona, da je bil v Glasgowu na velikem shodu proglašen generalni štrajk monarjev. Ta sklep je odobrilo 10.000 mornarjev.

Čeljabinsk 31. V mestecu Šumiha so pogorela skladišča blaga in 40 hiš. Škodo cenijo na okoli pol mil. rubljev.

Tebris 31. Po inicijativi tukajšnjega turškega generalnega konzula je tukaj ustanovljena turška trgovinska zbornica.

Urfa 31. V vasi Karaulowka je pogorelo 300 hiš in mnogo zalog žita. Zgorelo je tudi mnogo živine.

Dunaj 31. Kardinal knezonadškoj dr. Gruscha slavi jutri 20-letnico, odkar je bil imenovan kardinalom. Ze danes je došlo jubilarju mnogo čestitk.

Sofija 31. Danes je bila podpisana avstrijsko-ogrsko-bolgarska konzularna po-

„Kaj hočeš pri meni?“ ga je vprašala strogo, vsa zmedena nepričakovanim prihodom nekdanjega, v siromaštvo dovedenega in potem zavrnjenega ljubimca.

„Ne boj se,“ je govoril Domeš dalje z istim glasom. „Nisem prišel radi tega, da bi ti morda kaj očital radi onega, kakor si se vedla proti meni. Tožil nisem nikdar tebe, ampak svojo neprevidnost in neizkušenost, ki je uzrla angelja tam, kjer je stalo samo navadno pozemsko ustvarjenje.“

„Domeš!“ je vskliknila ježno, opotekajoč se nazaj in išoč s tresočo roko kljuko vrat v sosednjo sobo. „Moram poklicati...“

„Ne prenašli se, Kristina,“ je miril vitez, ne da bi se maknil z mesta. „Gotovo bi se sama najbolj kesala te neprevidnosti.“

„Reci hitro,“ se je oprijela mizice, „čemu si prišel k meni.“

„Da ti zlo poplačam z dobrim.“

„Zglasil si se, da prihajaš od dvora...“

„Nisem lagal, nisem uporabil nobene zvijače, da pridem v tvojo hišo.“

„In z važnim poslanstvom?“ je vprašala in ni mogla obvladati svojega glasu, ki se ji je tresel v notranjem nemiru.

„Vsaj za-te je gotovo važno,“ je dejal Domeš. „Ampak sedi,“ ji je namignil na stol, ki je stal poleg mize, „in slučaj me z

godba ter pogodba glede izročitve zločincev. Ministerski predsednik Gešov je priredil obed na čast tukaj mudečemu se avstroogorskemu delegatu.

Govori naših kandidatov

na velikem shodu minolega ponedeljka v „Narodnem domu“.

II.

Govor dr. Rybářa.

(Zaključek.)

Ne bom razvijal programa na široko; saj je že očitno v ravno kar prečitanem manifestu — kolikor je to možno na tesnem prostoru. Le nekoliko spopolniti hočem ta manifest. Mi smo se vedno čutili kakor pripadnike velikega naroda, katerega selišča sezajo od Gospe Svete preko Balkana do Carigrada. Mi nismo delali nikoli razlike med posamičnimi jugoslovanskimi plemen. Vedno smo nastopali skupno, skupno trpeli in skupno slavili vspehe in zmage. Zato smatram kakor dober omen, kakor dobro znamenje, da je na prvem mestu, na čelu naših kandidatur mož, ki je bil vsikdar nositelj ideje te naše skupnosti. Če tudi v bodoče ne bomo poznali plemenskih razlik, če bomo vsikdar nastopali kakor en narod, če bomo vsikdar stali v eni vrsti, bo zmaga naša.

Medsebojne boje prepuščamo drugim v drugih pokrajinah. Ko bi se že sedaj začeli deliti v politične stranke — tako cepljenje bi bila naša smrt. Mi na tržaškem ozemlju se moramo izogibati vsemu, kar nas ločuje. Izkazovati moramo spoštovanje vsakemu poštenemu političnemu prepričanju, ker sicer bo triumfoval le naš skupni nasprotnik. Ta točka mora ostati nespremenjena v načrtu našega delovanja, marširati moramo skupno vsaj dotlej, da bo vržen sovražnik ob tla.

Se nečesa ne smemo pozabiti. Prišli so med nas neki proroki, ki propovedujejo boj — ne za naš narodni obstanek, za naš razvoj in napredek, ampak razredni boj ter hujskajo en stan proti drugemu. Ako bi mi slušali tak evangelij, potem bi sovražnik pobil en stan za drugim — vseh. Mi pa nočemo le tem prorokom na ljubo odnehati od ljubezni, ki nas združuje vse za složno delo za skupni obstanek. Vseh nas naj ujedini ideja, koristiti svojemu narodu! Ne slušajmo naukov, ki bi nas pahnili v nesrečo. Nas tu je le malo — ako bi se klali med seboj, bi se sovražnik kmalo radoval nad našo propadjo. Ker smo še mlad narod, v začetkih svojega razvoja, moramo koncentrirati vse svoje sile. Slušajmo torej svoj dosedanj evanجيل: ljubimo se vsi med seboj!

Ce se bomo držali tega načela, ne treba se nam bati za svojo narodno bodočnost. Trdno vero imam, da ga ni med nami nobenega, ki bi hotel odložiti orožje v tem hudem odločilnem boju.

Mi smo bili med tržaškimi strankami prvi, ki smo začeli z agitacijo za predstojanje državnozbornske volitve, a s proglajenjem kandidatov smo zadnji. To dokazuje, da smo dobro premislili, predno smo se odločili za imenovanje kandidatov. Niso pa bili tu ozir na osebe, ampak le na korist stvari. Osebe naj služijo ideji! Zato pa je tudi vam volilec v dolžnost, da se ne odtegujete vršenju svoje narodno dolžnosti

ono hladnokrvnostjo, s katero znaš odpravljati svoje žrtve. Radi stare ljubezni ti svetujem popolnoma trezno razsodnost...“

„Zakaj me trpinčiš?“ je vskliknila skoro v omedlevici.

„Nestrna!“ je odvrnil Domeš s trpkim naglasom. In pomaknivi svoj sedež bližje k njej, je dejal z nekoliko pridruženim glasom: „Poznam ves tvoj sedanji način življenja... Prodajaj svojo lepoto... Kupca imam zanjo...“

Gospa Kristina je povesila pred njim oči in molčala.

„Prinašam ti ponudbo, kakoršno si dosedaj težko imela...“

Blisnila je nanj izpod trepalnic z ognjenim pogledom.

„Vidiš, da sem pozabil vse, kar se je pred petnajstimi leti dogodilo med nama,“ se je zasmel divje, mahnivši z desnico nad glavo, kakor bi hotel prepoditi zadnje ostanke žalostnih spominov, „in da ne zahtevam tvoje naklonjenosti za-se niti v sedanosti... Prihajam k tebi s poslanstvom svojega kralja...“

„Kralja Kazimira?“ Gospa Kristina se je naglo dvignila s sedeža in stala tesno pred Domešem.

„Veš, da sem samo v njegovi službi,“ je pritrdil.

(Pride še.)

morda le zato, ker temu ali onemu morda oseba tega ali onega kandidata ne ugaja in si je morda želel koga drugega. Mi smo tu kakor v trdnjavi. — Kakor smatrajo v trdnjavi vsakogar, ki bi hotel govoriti za predajo sovražniku, za navadnega izdajico in ga dajajo — ustreliti, tako velja tudi za nas: kdor ni popolnoma z nami in kdor za predstoječe volitve ne bi napisal na glasovnico naših kandidatov, ta ni naš in smatra bi ga morali za izdajico. Vsi na krov in zmaga bo naša!

O obsodbi dra. Hinkovića

piše „Pokret“: Obsodba mogotcev nad enim — junakom! V resnici je proklamirana osveta zlih nad jednim dobrim. Osveta zlobe nad poštenjem. Pol leta naj bo ječal v temnici jeden najboljši. — Vse hoče nasilnik prostituirati. Ničesar ne sme ostati nedotakneno od perverzih njegovih pohlepnosti. V Rusiji, ko je vladal krut absolutizem, so ostajala sodišča na potrebnih višini, ne opljuškana od valov političnih strasti. Reševala so atentatorje, ako so bili idealni motivi njihovega čina očitni. Absolutisti so se morali zatekati k vojnim sodiščem in so potem administrativnim potom preganjali in ubijali borilce za svobodo. Dežela, ki je izgubila vero v sodišča, kateri so sodnje oblatene — nima ničesar več izgubiti. Dežela, v kateri so sodnje elastično, pokorno orodje za vsako nasilje, v kateri sodnje vsako maščevanje nasilnikov odvajajo v svečano formo „zakona“ — taka dežela je pala na najnižjo stopinjo. Narodu v njej je odvzeta vsaka pravica do življenja kakor naroda...

Pokopana je vsaka pravna disciplina. Beseda „zakon“ v ustih oblasti postaja v zasmeh. A kaj ostaja še potem kakor temelj urejene države? Mari policijske sabljice in kopita okonjenih?! Žalostno ali resnica je, da so bili povodom obsodbe Hinkovića oni demonstranti na Zrinjcu edini predstavitelji nezadužene pravne vesti v narodu. Boginja pravice je bila pregnana iz sodnice in pobegnila je na ulico, a tam so jo Tomašičevi policaji prijeli „v imenu zakona“...

Edina tolažba za vsakega poštenega človeka v tej deželi je razburkano javno mnenje. Proces Hinkovića je pretresel celo tudi vspravno vest Tomašičevih pristašev. Tomašičev režim spoznavamo šele prav po njegovih orgijah korupcij in nasilja v Hrvatski in ne po njegovih neuspelih nasproti Ogrski. Mari so mu Madjari zapovedali: proganjajte Hinkovića, gonite hrvatske uradnike iz njihove domovine, zapirajte uradnike, dajajte nagrade iz deželnega denarja svojim familijam, povsipejte nesposobne in zapostavljajte zaslužne?! itd. — Vse to je v njegovi naravi, v njegovi moči.

Dan na dan sramoti naše pravosodje in proganja njih, ki še jedini rešujejo ugled Hrvatske, boreč se proti tej prostituciji, ker se nečjejo zadušiti v tem blatu... Javno mnenje se je močno razburilo. Ogorčenje radi te sramotne obsodbe je zajelo vse kroge. A vsi oni, ki so sodelovali na tem, občutijo to — povešenega pogleda hodijo mimo ljudi. Sramujejo se, ker — prodavši sebe in svojo čast — tako služijo tiraniji... In ko so oni tako pobiti, more Hinković, obsojeni „zločinec“, ponosno gledati vsakomur v lice in že se svojim pogledom pobija danes nekaznjive zločince. Iz tega procesa je izšel, ožigosan sramotnim žigom krivoprišežnika, glavni inspirator in aranžer političnih procesov... *Mirko Košutić*. Ni mu izostala kazen. Vstopivši v dvorano kakor tožitelj je izšel iz nje strt pod neusmiljenim, nepričakovanim udarcem krute Nemeze, kakor obsojen delikvent. S tem procesom je obsojen ves Tomašičev režim. Da, še je pravice na svetu! Ali ta je daleč od sodne dvorane v Hrvatski.

Dr. Hinković priobčuje zahvalo najprej svojim tovarišem, ki so vsprejeli njegovo stvar za svojo in mu bili ob strani v najtežavnejših trenutkih njegovega življenja. Do sedaj nepoznanim načinom v zgodovini pravosodja so pred očmi vsega kulturnega sveta izkazali zaupanje in stanovsko solidarnost sodruhu, simpatije in ljubav človeku, oduševljenje za pravično stvar. Ta sijajna manifestacija tovarišev, ki so prvi poklicani, da sodijo o njem, paralizira tisoče proti njemu izrečenih obsodb. Hoteli so mogotci, da izkusijo on na sebi pregovor, kako godalo po prstih bije onega, ki — resnico godi. Ob tej dragoceni moralni pomoči tovarišev pa je postalo godalo v njegovih tokah klavno, pod katerega udarci se zvijajo vsi oni, ki so hoteli udušiti, kar se udušiti ne da: *resnico in pravico!*

Dr. Hinković zaključuje: *Usoda me briše iz Vaših vrst. Ali jaz ostajam z vsem srcem do kraja življenja z Vami, ki ste bili z menoj! Hvala!*

OBDOJEN RUSKI GENERAL.

Pred moskovsko sodnijo je končala predvčerajšnjim 16 dni trajajoča obravnava proti bivšemu moskovskemu mestnemu glavarju generalu Reinbotu in njegovemu pomočniku polkovniku Korotkiju radi zlorabe uradne oblasti. Obsojena sta bila vsak v eno leto zopora. Zgodilo se je to prvičkrat v Rusiji, da je bil javni funkcionar obsojen zato, ker je zlorabil svojo oblast. Zato je pa tudi ta proces veleznimiv prinos k razmeram, ki vladajo v Rusiji in za način,

kakor se gotovi javni funkcionarji ponašajo. Zakaj ne smemo morda misliti, da je Reinbot osamljen.

General Reinbot je kot moskovski mestni poglavar za časa izjemnega stanja svojo moč zlorabljal v izsiljevanje, ter v to, da je etabliral strahovladu, pod katero se ni čutil nihče varnega. Priče iz vseh slojev moskovskega prebivalstva, ki so bile zaslišane, so pripovedovale naravnost neverjetne stvari o delovanju generala Reinbota. Vse klube je obložil z davki, katere je bilo treba plačevati. Koncesije za shajališča je dajal le proti plačilu visokih zneskov, gostilničarji in hotelirji so morali plačevati gotove zneske in celo fajakarji so morali plačevati določene svote. Kdor se pa ni pokoril, je prišel v nevarnost, da ga Reinbot da zapreti ali izgnati. Hišnega posestnika Jermolajeva, ki je dal Reinbotu v najem eno hišo za policijo, je dal Reinbot zapreti več mesecev, ker je zahteval plačilo kakor je bilo v pogodbi! Več ljudi je dal Reinbot izgnati v Sibirijo samo zato, ker so mislili, da imajo neke državljanske pravice. Sodna razprava je dokazala, da so bile vse omenjene obdolžitve resnične in zato je sodnija prisodila generalu Reinbotu in njegovemu pomočniku Korotkemu po eno leto ječe.

S tem, da je bil Reinbot obsojen, je ministrski predsednik Stolypin dokazal, da ima resno voljo, začeti resno pometati s korupcijo, ki vlada v ruski birokraciji, da hoče storiti konec nasilnostim te birokracije, ter napraviti iz Rusije res moderno in ustavno državo.

In to bi bil res že skrajni čas.

Dnevne novice.

Stoletnica avstrijskega civilnega zakonika. Danes je sto let, odkar je stopil v veljavo avstrijski civilni zakonik.

Nova odredba c. in kr. vojnega ministerstva glede učenja jezikov. — Po najnovejši odredbi c. in kr. vojnega ministerstva bodo morali v bodoče vsi častniki in praporščaki s posebnim izpitom dokazati znanje drugega narodnega jezika. Popolno znanje in obvladanje polkovnega jezika bo v bodoče eden najvažnejših predpogojev za povišanje v službi. Te odredbe so izlasti v zvezi z uvedbo dveletnega službovanja, ker se bo moralo moštvo v bodoče v dveh letih naučiti vse ono, kar se je do sedaj učila v treh letih, in zato je potrebno, da znajo instruktorji — častniki — popolnoma jezik, ki ga govori moštvo. V to svrhu se uvedejo za častnike učni tečaji, v katerih bodo morali spopolniti poznavanje dotičnega polkovnega jezika. Na koncu tečaja se bodo pa morali podvreči izpitu pred posebno komisijo, ki jej bo predsedoval kak general. — Vse te odredbe stopijo takoj v veljavo.

Volilno gibanje.

NA GORIŠKEM.

Iz Gorice: Nemci so nabili po Gorici lepake, ki kličejo nemške volilce na shod dne 2. junija t. l., na katerem postavijo svojega števnege kandidata za državnozbornske volitve. V oklicu pravijo, da jih kliče na volišče narodna in patrijotična dolžnost. Nemški kandidat bo Adolf Kropisch, vpokojeni inšpektor južne železnice.

To je prvič, da se drznejše Nemci postavijo lastnega kandidata v Gorici. Seveda, nad — 200 glasov ne spravijo skupaj, vendar je nemška afirmacija značilna za goriške razmere. Kdo bi bil kaj takega še pred leti pričakoval? Goriškimi Slovencem more nemška kandidatura samo koristiti.

Doslej so namreč Nemci vedno glasovali z Lahi, in so tako večali njihovo število. Takrat bomo vsaj lahko šteli, koliko je pristnih laških glasov.

V Brdih, v kolikor spadajo k laškemu volilnemu okraju, so že na delu goriški laški liberalci.

Godi se, kakor smo mi pred tedni napovedali: *laški liberalci upajo in računajo brez drugega na pomoč Gregorčiča*. Kakor smo poizvedeli, sta bila povabljeni v Gorico k županu Bombigu dva brisrka veljaka, ki bi naj prevzela agitacijo za laško-liberalnega kandidata v slovenskih Brdih. Kako sta se domenila, nam ni znano. Vsekakor pa naj bodo Brici oprezni. Upamo, da ne bodo hoteli večati števila laške irredente iz Gorice.

Domače vesti.

Državni sodni izpit je napravil dne 27. t. m. na vseučilišču na Dunaju cand. iur. g. Josip Jurca iz Koprive. — Čestitamo mlademu in že sedaj jako delavnemu gospodu.

Iz c. kr. orožniške službe. Polkovnik Ignacij Cristoph, poveljnik deželnega orožniškega poveljstva štev. 7 v Trstu je vpokojen in mu je ob tej priliki podeljen viteški križec Fran Josipovega reda.

Konzularne vesti. — Cesar je podelil exequatur novoimenovanemu nemškemu konzulu v Trstu dr. H. Juliju Wickel in novoimenovanemu španskemu konzulu dr. Ernestu Freire y Maria.

Nekoliko o delovanju bivših trž. drž. poslancev. Kakor svoj čas v mestu tako so socialisti začeli sedaj po okolici na najdržnej način mamiti naše ljudi. V mestu

jim ljudje ne verjamejo več, tako, da so socialisti sami postali že bolj krotki in si ne upajo več na dan s svojimi prejšnjimi frazami in obrekovanji. Tim več pa mamijo sedaj po okolici, misleč, da je naše ljudstvo tako nevedno, da jim bo kar tako sedalo na limanice. Z neverjetno predrznostjo govore ljudem razne neresnice, pri čemer jim prednjači kandidat, ki bi moral kakor inteligent imeti vendar nekoliko več smisla za zahteve lojalnosti v politični borbi.

Tako kričijo na pr. sedaj na svojih shodih, da so „narodnjaki“ krivi, ako je nastala draginja, da so oni krivi, ako se ni še sklenilo starostno zavarovanje („penzija“) za delavce in slično.

Kako grda in krivična so ta obdolženja, ve vsakdo, ki le količkaj pozna delovanje naših zastopnikov v državnem zboru in mestnem svetu in ono socializmov. — Ti poslednji so menda že pozabili, kako so oni l. 1907 pred volitvami nešteto krat zagotavljali volilcem, da se takoj odpravi vsa draginja, da dobi vsakdo svoj kruh, ako le izvolijo socialistične kandidate! In res je prišlo iz vse Avstrije 87 soc. demokratičnih poslancev v državni zbor, več nego iz katerekoli druge stranke. Ali se je res draginja odpravila? Ravno nasprotno: vsi čutimo to vedno rastočo draginjo v vseh stvareh. Če bi hoteli biti človek hudoben, bi skoro rekel, da so nam ravno socialisti prinesli to draginjo. Mi nočemo biti tako zlobni, akoravno ne bi se s tem mnogo pregrešili proti resnici.

Vprašati hočemo le, *kaj so socialisti storili, da se draginja odpravi?* Nič in dvakrat nič. Le prazne, po tri ure trajajoče govore so držali v državnem zboru, ne da bi pri tem kaj pametnega nasvetovali, ne da bi enkrat povedali, kako naj se draginja v resnici zmanjša.

Kar se je v tem oziru sklenilo, to ni prišlo od soc. demokratičnih poslancev, temveč od drugih strank.

Tako je bila inicijativa za zakon o podporah in posojilih za zidanje cenih stanovanj, dana od poljske strani. S tem zakonom se je v omenjeno svrhu dovolilo 25 milijonov za posojilo in 200 milijonov za garancijo.

Zakon za podporo družinam tistih, ki so poklicani na orožne vaje, so izposlovali zastopniki drugih strank brez socializmov.

Podpore v svrhu pospeševanja živinoreje, podpore za nakup sena, podpore za kraje poškodovane po ujmah, in razne druge kmetijske potrebe so istotako izposlovali drugi poslanci, včasih celo proti socialnim demokratom, ki niso hoteli uvideti, da se s pospeševanjem živinoreje omogočuje produkcijo več množine mesa in s tem nižje cene.

Kako pa skrbijo tržaški socialisti za zmanjšanje stanovanjske draginje, to vemo dobro iz zadnjega zasedanja našega deželnega zbora! Oni hočejo, naj se uvede nov davek na zemljišča, oni hočejo, naj se naloži posestnikom hiš in zemljišč stroške za nove ceste in za razširjenje cest! — Mari bodo ti hišni posestniki te nove davke in stroške plačevali iz svojega žepa?!

Gotovo jih naprtijo zopet najemnikom, kakor so jim že vse dosedanje davke naložili!

Naš bodoči poslanec dr. Rybář pa je, kakor znano, v državnem zboru stalvil predlog, naj se hišne posestnike, ki nerazmerno in neopravičeno višajo najemnine, kaznuje radi oderuštva, ravno tako, kakor se kaznujejo tisti, ki od svojih mobilnih kapitalov, zahtevajo nerazmerne obresti v pogubo svojih dolžnikov.

Poslanec, ako hoče resnično pomagati, mora sam staviti konkretne predloge, a ne pričakovati od vlade, da si ona razbija glavo za druge.

„Narodnjaki“ so preprečili starostno zavarovanje delavcev, — tako kričijo soc. dem. agitatorji. „Narodnjaki“ so torej krivi, da ni prišlo do delavskega „penziona“! „Narodnjaki“, ki so, kakor dr. Rybář sedeli do zadnjega v dotičnem parlamentarnem odseku in marljivo delali, ti so krivi, a tržaški socialisti, ki so v ta odsek poslali sicer poštenega, a povsem nesposobnega Olivo in ki so še tega potem odpoklicali, ker so se prepričali, da ni za tako delo, ti imajo menda velikanske zasluge za delavski „penziona“? Ali ne bi bilo bolje, da bi soc. dem. molčali o tem, ker spravljajo s tem na dan le nezmožnost in nesposobnost svojih poslancev in neplodnost njihovega „delovanja“?

Naj le mamijo in slepomišijo tako naprej, mi jim ne ostanemo dolžni odgovora. Ljudstvo pa naj potem sodi!

Kako „farbajo“! Prejeli smo: Ko sem včeraj čital socialnodemokratično glasilo „Il Lavoratore“, sem se domislil slučajja, ki kaj jasno spričuje, koliko vere gre sodruhu Petajanu in drugim apostolom socialne demokracije, ko trde, da so rešili delavca s tem, da so delavstvu povišali plače.

Bilo je pred leti, ko smo povabili gg. Kristana in Kopača na osebni pogovor v staro društvo pri Sv. Ivanu. Na tem pogovoru je bil (ako se ne motim) navzoč tudi sedanji sv. ivanski socialnodemokratični agitator Sosič. — Pogovor je trajal od 9 ure zvečer do 3 ure zjutraj in se ga je vdeležilo lepo število še živčih sv. ivanskih možakov.

Med raznim je Kristan rekel: „Spominjam se, kako nas je oče peljal v Šiško, kjer smo jedli in pili do sita in za vse je oče plačal le en goldinar. Sedaj pa treba,

ako se hoče le malo jesti in piti, — goldinarja na osebo in še se mora človek vračati gladen domov“.

Na razne opazke navzočih, češ, da se ta primera ne strinja z onim, kar sodruhi govore po javnih shodih in kar vedno in povsodi povdarjajo, ko so v dotiki z delavstvom, je Kristan odgovoril tako le: „Mi moramo delavcem obljubovati visoke plače, ker je to edino sredstvo, ki jih omamlja, da nam sledijo. Priznati pa moram, da so mi taki sodruhi zelo neljubi. Rajše imam 20 prepričanih socialistov, nego pa 200 polovičarjev, ki so socialisti le — za trebuh“!!

Gospod Petajan naj le povpraša Kristana v stvari in gotov sem, da mu ta potrdi zgoraj navedene besede. — In ravno s tem, kar je nekoč Kristan v svoji odkritosti tako dobro označil, se je košatil Petajan na Katinari!

Mi pa jim nočemo slediti na to polje. Naši voditelji se ne poslužujejo takega orožja! Zato manje obljubljajo, a čim največ možno — delajo! In so tudi že mnogo doslegli v korist vseh delavskih mas.

Ako bi pa Kristan oporekal zgornjim navedbam, mu napišem še drugih „spominov“, iz katerih bo razvidno, da demokratije delajo eno in mislijo drugo, če ravno prilika tako nanaša. Prosil bi torej: le več resnice govoriti našemu ubogemu ljudstvu, ki, žal, ne pomisli, da je po četrtsotletni borbi za svoj obstanek sicer res doseglo marsikaj glede povišanja plač, ki pa se mora tudi danes s težavo boriti za svojo ekzistenco!

Ker sem v zgoraj omenjenem giasilu čital, da je nek zborovalec na Kontovelu rekel Kristanu, da je Nemec in da je tako trdil dr. Rybář, naj konstatujem, da je to neresnica. Dr. Rybář je rekel le, da je slovenski kandidat sodrugov govoril železničarjem nemški, česar kakor kandidat v slovenski okolici ne bi smel storiti, ako hoče da bi mu slovenski okoličani izročali v varstvo svoje narodne interese. — To je dr. Rybář opetovano povdarjal, ker ga je sodrug Sosič namenoma napačno razumel.

Dr. Rybář torej ni trdil, da je Kristan Nemec, zato si lahko „Lavoratore“ svoje „bedake“ potisne nazaj v svoje grlo.

Na žaljenja ne bomo ostajali dolžni odgovora in sodrugi so lahko gotovi, da jim njih napade nagradimo po zaslugi.

Za današnji shod uradnikov in uslužbencev vlada — kakor se nam od raznih strani poroča — v vseh poklicanih krogih veliko zanimanje. — To zanimanje je razveseljivo dejstvo, da se je pričelo tudi naše uradništvo in uslužbenstvo zavedati svojih političnih pravic, kar bo obojim le pripomoglo do uresničenja njih opravičenih gmočnih zahtev. — Zato je pričakovati, da bo danes večer velika dvorana „Narodnega doma“ napolnjena in da se bodo na shodu vršile zanimive in koristne razprave.

„Edini odkritosrčni zagovorniki delavskega razreda“ so socialisti. Tako piše v včerajšnji svoji številki „Il Lavoratore“ v svojem poročilu o govoru kandidata g. Cerniutza na shodu, ki se je vršil pred sinočnjim na travniku „del gobbo“ na Vrdelci. V podkrepljenje te trditve se „Lavoratore“ sklicuje na naravnost na — dr. Josip Mandić-a. G. Cerniutz je namreč na označenem shodu spregovoril sledeče: „Danes hočejo naenkrat vse meščanske in nacionalistične stranke „brantiti“ delavski razred. Kaj še, delavcem ne kaže drugo nego... zaupati gospodarjem in izvoliti kandidate gospodarjev. V kolikor se mi je povedalo, zatrjuje to sedaj tudi slovenska nacionalistična stranka. In vendar se jaz spominjam, da je, nedavno temu, ko sem jaz prisostvoval nekemu shodu italijanskih plinarniških delavcev, prišel dr. Mandić se skupino slovenskih delavcev iz plinarne, se priglasi za besedo in na to spregovoril približno sledeče:

„Pripeljal sem med vas tudi slovenske delavce, da se združijo z vami in se bore za svoje in vaše zahteve. Oni se bodo bojevali na vaši strani in sledili bodo v vsem nasvete socialistov, kajti edino socialisti so resnični branitelji delavskega razreda.“

V onem trenutku — je zaključil Cerniutz — ni strast politične borbe oslepljevala dr. Mandić-a in on je govoril glo resnico.

Tako g. Cerniutz. Kaj takega se more natvezati nerazsodni masi le o času volitev. Saj je dr. Mandić meseca decembra lanskega leta nastopil na shodu, o katerem govori gosp. Cerniutz, kot zastopnik plinarniškega delavstva včlanjenega pri N. D. O. Dr. Mandić je ravno hotel nasproti socialni demokraciji, katera si je prisvojila monopol v zastopanju delavskih interesov, uveljaviti N. D. O. kot iskreno braniteljico delavskih interesov. In dr. Mandić naj bi bil na tem shodu delal propagando za N. D. O. s tem, da je povzdigoval socialno demokracijo do edine poklicane zastopnice delavskega razreda?! Kaj takega se mora zdeti smešno tudi norcem.

„Lavoratore“ je že včeraj poslal dr. Mandić poprave, v katerem povdarja: Res je, temu nasprotno, da so se rečenega shoda udeležili delavci italijanske in slovenske narodnosti in da nisem nikdar, ne takrat, ne pozneje izrekel omenjenih besed,

Za izjavo o predlogu izbrisa v volilno centralo v „Narodni dom“!

to tem manj, ker bi bil s tem žalil samega sebe, ki ne pripadam socijalno-demokracijski stranki, a sem se vendar vedno prišteval resničnim braniteljem delavskega razreda.

Nehumano postopanje z zavarovanci v okrajni bolniški blagajni! — Iz Škedenja nam pišejo: Zidar Josip Suman iz Škedenja št. 1099 je začel pred 2 meseci bolehati. — Okrajni zdravnik in ob enem tudi zdravnik bolniške blagajne dr. Freiburger ga najprej ni hotel niti vsprejeti, potem pa ga je poslal v okrajno bolniško blagajno, kjer so ga priznali bolnim. Isti dr. Freiburger ga je potem najmanj po enkrat na teden pošiljal v centralo, češ: *vi niste bolan in kaj vas ni sram, jesti denar iz blagajne!!* Ali v centrali so ga tudi pozneje vsikdar spoznali za bolnega. Suman je tudi večkrat prosil dr. Freiburgerja, naj mu napravi potrdilo, potrebno za vsprejem v bolnišnico. Freiburger pa je odgovarjal: *Kaj se delate tu norca iz mene, pojte delat, vi ste zdravi!*

Dne 16. t. m. se je Suman zopet predstavil dr. Freiburgerju s prošnjo za rečeno potrdilo. A gospod zdravnik mu je zopet odrek potrdilo in je ponovil svojo trditve: *Vi ste zdrav, pojte delat!* In tedaj se je zgodilo, da je bolnika objela slabost vsprico zdravniku! A ta še vedno ni hotel dati zaželjenega spričevala, marveč ga je pošiljal v centralo, kjer so mu slednjič vendar napravili potrdilo, s katerim se je Suman nemudoma predstavil v bolnišnico. Vsprejeli so ga in zdravniki so takoj konstatirali, da je Suman zelo bolan. In predvčerajšnjim, v torek, dne 29. t. m. je Suman, — **umrl!**

To so suha dejstva, ki govore sama po sebi in ne potrebujejo nikakega komentarja. Le toliko pravimo: Padlo je v grob mlado življenje, ki bi se bilo morda rešilo, da je zdravnik o pravem času drugače umel svojo zdravniško in človekoljubno dolžnost.

Slavnost desetletnice delovanja pevskega društva „Primorec“ v Trečah. Kakor že objavljeno slavi pevsko društvo v Trečah dne 11. junija t. l. desetletnico svojega delovanja na pevskem in narodnem polju.

Na isti dan je določilo svojo slavnost tudi bratsko društvo „Sokol“ iz Opčin in to tudi svoječasno objavilo v „Edinosti“. Na našo prošnjo pa je društvo „Sokol“ z Opčin odločilo svojo slavnost na 18. t. m., za kar mu izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Opozorjamo na odločitev slavnosti bratskega nam društva „Sokol“ z Opčin ter jih ozirom na gori navedeno še enkrat prav uljudno prosimo, da blagovolijo javiti nam svojo eventualno sodelovanje najpozneje do prihodnje (binkoštnje) nedelje v svrhu pravočasne in pravilne sestave programa.

Odločno na plan! Odločno na plan stopajmo že enkrat tržaški Slovenci tudi v javnosti, kajti žal, a resnica je, da se Slovenci v Trstu vse premalo poslužujemo svojega jezika in posebnosti v trgovinah. — Z odločnim nastopanjem bi pripomogli mnogim našincem do kruha in bi si gotovo prenasitneži od slovenskih žuljev — ne dovoljevali žaliti slovensko govorečih odjemalcev, kakor si je to dovolil neki sotrudnik v mirodružnici Zernitz, kjer mu je dotičnik na uljudno željo, izraženo v slovenskem jeziku, odvrnil osorno, da se radi par Slovencev v Trstu ne izplača pridobivati si znanja slovenskega jezika za rabo v trgovini. A ravno v Zernitzovo trgovino zahaja mnogo Slovencev. Ko bi se vsi ti posluževali svojega materinega jezika, ne bi si gospoda v tej trgovini dovoljevali takih žaljenj, marveč bi gotovo poskrbeli tudi za postrežbo v našem jeziku.

Vpokojen je viši carinski nadzornik Fran Strekelj. Ob tej priliki mu je bilo izraženo najvišje priznanje.

„Zimsko solnce“. — Pevsko društvo „Trst“ priredi v nedeljo 4. t. m. ob 4:30 popoldne v dvorani „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu na splošno zahtevo Emin Carevo „Zimsko solnce“, sliko iz istrskega življenja v 4 dejanjih s petjem. Iz prijaznosti bodo sodelovali člani slov. gledališča v Trstu pod vodstvom L. Dragutinovića. Vstopnina 60 st., sedeži 40 st.

Opozorjamo p. n. občinstvo, da se pozuri in si preskrbi vstopnico za obrežno vožnjo po morju, ki jo priredi tržaško učiteljsko društvo posetnikom zborovalcem „Zaveze“ v nedeljo 4. t. m. ob 4. uri pop. Vstopnice po 1:40 K prodajajo: učitelj Fonda, Rojan; učitelj Scheimer, Barkovlje; Martelanc Amalija, Prosek; Gregorič Marica, Škedenj; Grmek Vrdela in gospa Biček v Narodnem domu. Omeniti moramo pa, da nam bo tudi zelo drago, ako se n. pr. občinstvo, ki se briga za šolstvo in učiteljstvo, vdeleži tudi našega glavnega, javnega zborovanja v veliki dvorani „Narod. doma“ v ponedeljek 5. t. m. ob 9. uri zjutraj. Tu se lahko prepriča vsak, koliko resne volje je v nas in kako želimo, da-li je naše šolstvo napredovalo kakor je moralo.

C. kr. državne železnice. Počenši s 1. junijem t. l. se napravi z iz Trsta c. kr. d. ž. ob 8. uri 20 min. zjutraj odhajajočim

brzovlakom štev. 508, ki ima v Seletalu takojšnjo zvezo na brzovlak št. 304 iz Lindau-a, nova zveza čez Amstetten na Dunaj zap. kolodvor (prijod ob 10 uri 5 minut zvečer).

Tržaška mala kronika.

Nesreča v hipodromu. Na včerajšnji popoldanski dirki v hipodromu pod Bombeljem je neki Luigi Mascellani med dirko zadel ob drugi voz in pri tem padel s svojega voza. Ob padcu si je zlomil desno nogo.

Štirje poskušeni samomorji v 24 urah. Poleg dveh samomorilnih poskusov, objavljenih včeraj, zabeležuje kronika še dva druga taka obupna poskusa. — Okolo polnoči se je tudi še neka druga deklica hotela usmrtiti radi prepira s svojim ljubčkom. 17-letna Cesira Mingoti, stanujoča v ul. Istra, si je sunila nož v prsa. Prestrašena mati je poklicala zdravniško postajo, ki je odpeljala deklico v bolnišnico.

Cetrti slučaj ki se je pripetil včeraj zjutraj ob 4. uri se tiče dijaka, 17-letnega Adolfa Valmarin, stanujočega v ul. Campanile št. 23, ki je sprožil revolver proti prsom. Tudi njega so spravili v bolnišnico.

Zopet poskus samomora. Trgovec z železnim Adolf Dolfi, stan. v ul. Molin piccolo št. 8 si je včeraj popoldne pogljal kruglo iz revolverja v desno uho. Vzrok temu obupnem činu je huda bolezen. — Pozvana zdravniška postaja je nudila prvo pomoč ter pustila bolnika na njegovem domu.

Nagla smrt. — Predsinočnjem je bil zdravnik rešilne postaje urno poklican k nenadoma obolelemu 61-letnemu sodarju Juriju Spadaro v ul. degli Antenorei št. 27. Predno je prišel zdravnik, je starček že izdihnil.

Tragedija v bolnišnici. Predsinočnjem je umrla v bolnišnici 19-letna Alice Deželić iz Pule, ki je pred nekoliko dnevi iz okna bolnišnice, kjer se je nahajala kakor bolnica, skočila na vrt in si zlomila bedro.

Loterijske številke, izrebane dne 31. maja 1911.

Inomost	71	43	42	3	61
Brno	26	53	43	9	55

Koledar in vreme. — Danes: Gracijan muč. — Jutri: Erazem muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 21° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Deloma oblačno, tuptam dež, temperatura malo spremenjena. Lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

Zveza Jugoslovanskih železničarjev vabi vse odbornike in namestnike na zelo važno sejo, ki se vrši danes v četrtek dne 1. junija t. l. ob 8. uri zvečer. Pridite gotovo vsi, ker se gre za važno stvar.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico v Trstu. Veliki sprejemni odbor ima svojo sejo v petek 2. t. m. ob 5. in pol v društvenih prostorih ulica Galati 14, II.

Odbor CM plesa ima svojo sejo danes v četrtek ob 9. uri zvečer v restavraciji hotela „Balkan“.

Prosim odbornike, da se ga vsekako udeležijo. Predsednik.

Pevski zbor „Učit. društva“ ima skupno pevsko vajo v četrtek v navadnih prostorih. Ker se s tem dnem uvede na naših šolah nepretrgan predpoludanski urnik, se vaja začne točno ob 5. uri pop. Kakor znano, v nedeljo nastopimo, zato se pozivljajo vsi na vajo. Posebno tovariši se opozarjajo, naj se ne dajo osramotiti od svojih vrlih tovariših, ki so bile vedno na mestu in se niso ustrašile nikakih žrtv, ko jih je klical stanovska čast in dolžnost. Pozivljamo jih, naj ne zamude vaje, posebno pa oni pevci, ki so, četudi neredno, vendar zahajali k vajah, da bo število pevcev v razmerju s številom psov.

Pevsko društvo „Trst“ bo imelo ob petkih in torkih pevsko vajo v dvorani slov. gledališča „Nar. doma“. Prihodnja pevška vaja bo v petek ob 8. uri in pol zvečer. Prosi se polnoštevilne udeležbe. Uhod Giorgio Gallati 20.

Podružnica Rojan-Skorklja društva Trst. Jutri v četrtek ob 8. uri pevška vaja za mešani zbor. Sedež: v prostorih hiše Muškovič i dr. Škorklja, sv. Peter 79.

Sunlight

milo

za barvasto perilo!

Sestavljeno iz najzlahtnejših surovin, očisti to milo iz lastne moči ter so vsi drugi pridatki nepotrebni. Ne izjeda nič razen neanage, to pa temeljito, ne da bi kakorkoli škodovalo — barvam.

Komadi po 16 in 30 vin.

Generalno zastopstvo

ALBERT TEDESCHI

Trst, Corso 2, III. n.

224

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.

Viljem Hribar

na Opčinah 191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo. Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke. Za točno postrežbo se jamči.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Na obroke! JAKOB DUBINSKY Na obroke!

TRST — ulica dell' Olmo štev. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga

ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Hans Schmidt
tehnični zobozdravnik

TELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7 I.

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“
TRST — ulica Belvedere štev. 10 — TRST

V četrtek dne 1. in v petek dne 2. junija:

1. Plemenitost soproge, dramatično. - 2. Ljubezen in gazolina, zgodovinska drama. - 4. Jolanda Beanlien, drama. - 5. Tontolini preživi slab četrtr ure, za smeh.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste štev. 12, I. nad. - TRST

izvršuje pomladanske in letne obleke

Cene zmerno. Delo solidno.

Pravkar je izšlo

Edmondo de Amicis: FURIJ, Novela

Iz italijanščine prevel Jos. Jurca. Cena vezani knjigi 2 K 50 v, broširani 1 K 50 v. Znameniti italijanski pripovedovalec riše v tej psihološko zanimivo zasnovani noveli štirinajstletnega dečka Furija, ki živi daleč od sveta edino v družbi dveh starih ljudi. Furij se zaljubi v svojo koletno svakinjo, ki pride bivati na poletni dvorec. Kako se razvija ta ljubezen, je popisano z izredno plastično silo; ob enem pa pisatelj ostro biča vzgojno metodo, ki hoče obdržati oblast s hladnostjo in šibo.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
založna knjigarna.

R. Gasperini, Trst

Telefon štev. 1974. SPEDITER Via Economio št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice 2051

Syrejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitnice, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Nar. del. organizacija.

Slovenskim zasebnim težakom članom in nečlanom NDO se tem potom naznanja, da se na vsak način tedna prijavijo v lastnem interesu v uradu NDO, ulica Lavatoio 1.

Vozniki so vabljeni na jako važen sestanek, ki bo danes dne 1. junija t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih NDO, ulica Lavatoio št. 1.

DAROV!

— Za kletarja Jurija Medariča iz Zatreba so darovali razni dobrotniki 10 kron. Denar hrani inšerati oddelk „Edinosti“.

Popravek. V nedeljski zahvali šolskega vodstva C. M. šole naj se glasi znesek 60 mesto 50 K.

Vesti iz Goriške.

x Senzačna aretacija detomorilke. V Gorici je vzbudila senzacijo aretacija ljudske učiteljice Pavline Hmelak, ki je službovala na Trnovem pri Kobaridi. Eyo nekoliko podrobnostij k tej aferi: Čitatelji „Edinosti“ se gotovo še spominjajo, da smo poročali, kako je pred meseci neki svecenik našel v spovednici cerkvice „Immacolata“ mrtvo dete. Dete je bilo zavito v razne cunjice in se je nahajalo pokrito v škatli.

Komisija je takrat ugotovila, da gre za detomor in je zaslila več služkinj iz mesta, a brez vsakega uspeha. Zadeva se je v občinstvu nekako pozabila, a policija je pridno iskala sled detomorilke.

Končno je dobila pravo sled. Način odkritja detomorilke spominja nekoliko na slučaj Födransperga.

Na škatli namreč, kjer je bilo zavito dete, sta bila naslov trdke in kraj nalašč popolnoma izbrisana. Poznalo pa se je komaj čitljivo ime neke dunajske ulice. In ta borna sled je vodila do odkritja. Policija je je najprej povpraševala na Dunaju pri vseh trdkah dotične ulice in je ugotovila, da je ena izmed teh, in sicer firma Albert Kubler, dejanski poslala v Gorico v škatljah blago trdki Ivančič in Kurinčič v Gosposki ulici in sicer škatlje št. 256 do 262.

Jedno izmed dotičnih števil so dobili tudi na zaplenjeni škatli. Trdka Ivančič in Kurinčič je na to izpovedala, da je darovala tri ali štiri škatlje trdke Kubler neki družini, ki stanuje v ulici Moreli, ki pa je zvišena nad vsak sum. Toda škatle niso ostale v tej družini, marveč jih je le-ta darovala nekaterim učiteljicam, ki so jih vzele seboj na dom. Seveda je bila preiskava težavna, ker se je šlo za tako delikatno zadevo. Končno so bile vse dotične učiteljice pozvane na zapisnik. Ko je prišla na vrsto Pavlina Hmelak, je v strahu takoj priznala zločin.

Nesrečno učiteljico so pripeljali v ponedeljek v tukajšnje zapore.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ s sedežem v Kredu (pol. okraj Tolmin).

x Izvoz črešenj je pričel minolo soboto. Na trg je prišlo 60 kvint., naslednja dva dneva 100 in 150 kv. Povprečna cena prva dva dni je znašala 1 K kg in v torek 80 stot.

x Nadvojvoda Leopold Salvator ki je prišel v Gorico v ponedeljek ob 6-27 zv. se je nastanil s spremstvom v hotelu „Südbanau“. V torek je inšpiciral topnič. posadko.

x Velika pravda na vidiku. V javnih lokalih je mnogo govora o pravdi, ki se prične med deželnim odborom goriškim in podjetnikom Perko radi gradbe naše sila drage deželne norišnice. Poldrugi milijon kron je stala ta norišnica deželo; in sedaj se bodo še pravdali. Dober tek!

x Oslovski kašelj. V javnem vrtu se shajajo otroci, ki imajo oslovski kašelj. Naš slavni zdravstveni svet seveda se prav nič ne briga, da bi ukrenil, da se nalezljive bolezni ne razširjajo. Tako se otroci v ljudskem vrtu nalezujejo namesto dobrega zraka — oslovskega kašlja! Prav po goriško!

Tiskarna „Edinost“ v Trstu
vpisana zadruga z omejenim poročtvom

VABILO

na

III. redni občni zbor

ki se bo vršil

v torek dne 27. junija 1911

ob 8. uri zvečer v pisarni odvetnikov dr. a. Gustava Gregorina in dr. a. Edvarda Slavika (ul. Galatti 20, II.)

DNEVNI RED:

1) Poročilo o stanju tiskarne konzorcija lista „Edinost“ in predlog za definitivno prevzete iste v last zadruge na podlagi predloženih bilanc konzorcija lista „Edinost“.

2) Volitev načelnstva.

3) Volitev nadzornišstva.

4) Slučajnosti.

Načelnštvo.

OPOMBA. Ker je bil občni zbor sklican z istim dnevnim redom na 20. pr. m. nesklepčen, bo gornji občni zbor v smislu zadrughih pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadrughnikov.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj inšer. oddelku.

Refošk za buteljke nad 600 litrov na prodaj v Dolini pod št. 92; cena po dogovoru. 955

Javen ples v Gorjanskem prireditelj v nedeljo dne 25. junija t. l. domači kolesarji na vrtu gosp. Uršiča. Tem potom najljubše vabijo podpisani prijatelje kolesarskega športa na prijetno zabavo omenjeno nedeljo v prijazni vasi Gorjansko. Zdravo! Gorjanski kolesarji. 949

Delavnica čevljev Domenico Centrone priporoča svojo delavnico čevljev, katera se nahaja v Trstu, ulica della Guardia 27. Sprejema se naročila po meri in popravke. 441

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištvo. 899

Pristni, dober brinjevec se vidi Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Vsi birmanci in birmanke želijo slikati se s svojimi botri na dan birme pri edinem našem fotografu JERKIČU, Trst, ul. Poste 10, - Gorica, gosposka ul. 7. - CENE ZNIZANE. 315

Pijte samo „Tolstovrsko slatino“. Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško. 736

Restavratorska kuharica za italijansko kuhno se išče za dobro plačo. Zahteva se najboljša preporočila. Nastop takoj. Predstaviti se je vratarju Hotela Balkan V. Geppa 23. 948

ZDRAVILNO PIVO dvojnega kvasa
založna marka

„Sveti Stefan“

Zdravniki-profesorji Cervelli, Garzilli, Cassini, Fiore in Mancini iz Rima, zdravnik Lizza iz Neapolja ter še več drugih so izjavili, da je to pivo ne samo izvrstnega okusa, ampak tudi koristno za nerazvite in anemične in vrhu tega za konvalescente in matere, ki dojijo.

ZALOGA: v Trstu, ul. Valdirivo 32.
Telefon št. 2001. (D.)

URAR

ALESSANDRO - CELLA

(bivši sodrug gosp. Pagnacco)

Trst, ulica Barriera vecchia 23.

O priliki birme
priporoča vsakovrstne ure in zlatanine.

PRODAJALNA
manufaktur. blaga

Izbera borgeta, perila in drob-
narilje za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

Danes dne 1. junija 1911
se odpre

Bagno Galleggiante
nazionale

Se priporoča udani

KARL KOZMANN.

Velik izbor daril za birmo
v prodajalnici zlatanine in ur

Michele Morsa
Trst, Corso 37.

Prodaja. - Popravki. - Zamenjava.
ZMERNE CENE.

Kupujejo se dragocenosti, zlato, srebro
itd. itd.

Izvršuje se vsakovrstna zlatarska dela. —
Za eksaktnost se jamči.

Velika pekarna in
sladničarna

Trst, ulica Istria št. 8 opravljena po naj-
modernejšem sistemu. — Prodajam svež
kruh 3 krat na dan, ter razne sladčice.
biškote in likerje.

Za obilno obisk se priporočam

583

Josip Fabjan.

Podpisani naznanja svojim cenj.
gostom, da odda s 1. junijem

hótel, restavracijo in kavarno
„Balkan“

v roke gosp. KAMILA BLECHA.

Pri tej priliki se podpisani zahva-
ljuje vsem narodnim društvom in cenj.
gostom za naklonjenost, izkazano v
poslednjih letih in obenem toplo pripo-
roča svojega naslednika.

Udani

IVAN KÖGL.

Podpisani naznanja, da prevzema
s 1. junijem iz rok g. IVANA KÖGLA

hótel, restavracijo in kavarno
„Balkan“

v svojo rezijo. Ob tej priliki zagotavlja,
da bo storil vse, kar bo v njegovi moči
in bo skušal zadovoljiti svoje cenjene
goste s češko, dunajsko in italijansko
kuhinja. Točil bo samo izbrana vina in
češko budjevski pivo svetlo in črno.
Skrbel bo za točno postrežbo. Pripo-
roča se društvom za bankete in prire-
ditev ženinjskih poedin v restavraciji
ali doma. Kosila in večerje na abo-
nement.

Udani

KAMIL BLECHA.

Krojačnica za civiliste in vojake .:

Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.
Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsako-
vrstna dela. Blage prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

Otvoritev nove trgovine
v Trstu, ulica Nuova 41

AMELIA MARTINICO

— BOGAT IZBOR —

irgotovljenih oblek za ženske in punčke,
ženske vestalije, bluze in izbrano perilo.
Vprejemajo se naročila po meri.
Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes „Klara“
izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi št. 3
TELEFON 18-89.

Cena: 4 stot. kilogram
z dostavljenjem franko.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

XXVIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne svrhe.

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.135 dobitkov
v gotovini v skupni svoti 620.000 kron.

Glavni dobitki: 200.000 K.

Žrebanje se bo vršilo javno 22. junija 1911. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 7,
v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v
menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijske direktije
(Oddelek za drž. loterije)

To leto je preskrbljena
manufaktur. trgovina v Rojanu

št. 2 (hiša Tuzzi)

z največjo izbero srajc brez ovratnika, gladkih s svilenimi prsi,
z ovratnikom iz zefira in satena v vseh barvah in oblikah I. vrste. Nadalje
kravate, ovratniki, zapestnice, malje, robci, delavske obleke, dežniki itd.
vsake barve in oblike. - Najbogatejši izbor perkala in satena itd. - Nadalje
perilo, trliž, preproge, zavese in izgotov. predmeti. - **Velik izbor. Cene zmerne.**

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se prodaja

pri Orehu (Noghere) pri glavni cesti

vse potrebne mrtvaške predmete, kakor:

krste, sveče, obleke, pajčolane, vence iz umetnih cvetlic in perl

Trgovina je bogato založena. Na izbero so vsi predmeti te stroke.

Zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja v Trstu, Corso št. 47

Uljudno se priporočata Alojzij Jamšek in Franc Bernetič, mizarja.